

B4. Bijlagen hoofdstuk 4, REVALIDATIE BRAILLE

- B4.1. Werkplan revalidatie braille*
- B4.2. Met Punt Op Pad (Zie bijlage B2.1. hoofdstuk aanvankelijk braille)*
- B4.3. Met Punt Erbij (Zie bijlage B2.2.hoofdstuk aanvankelijk braille)*
- B4.4. Braillestudio (Zie bijlage B2.3. hoofdstuk aanvankelijk braille)*
- B4.5. Regelovergang junior*
- B4.6. Revalidatiebraille voor voortgezet onderwijs*
- B4.7. Zelfstudie Braille*
- B4.8. Punt voor Punt*
- B4.9. Gepersonaliseerd braille bij Passend Lezen*
- B4.10. Observatielijst leestechneik van voortgezet Braillelezen en revalidatie Braille (zie bijlage B3.2 hoofdstuk voortgezet braille)*

B4.1. Werkplan revalidatiebraille

Naam leerling: Groep/ leerjaar: Startdatum: Opgesteld door: Evaluatiedatum:	
Doelstellingen te behalen voor einde schooljaar	<i>(deze doelen staan ook in OPP)</i>
Doelen voor komende periode (6-8 weken)	<i>Formuleer SMART:</i> <i>Welke letters of leestekens worden geleerd?</i> <i>Welk doel wordt nagestreefd wat betreft de zithouding of brailleleestechiek?</i>
Leerstof aanbod en organisatie	<i>Materialen:</i> <i>Instructie op: door:</i> <i>Instructie op: door:</i> <i>Instructie op: door:</i>
Pedagogisch aanbod	
Evaluatie	<i>Leerkracht en leerling evalueren samen de doelen.</i>
Advies voor komende periode	<i>Neem hierin vooral op wat werkt bij deze leerling.</i>

B4.2. Met Punt Op Pad

Zie bijlage [B2.1. Met Punt Op Pad](#)

B4.3. Met Punt Erbij

Zie bijlage [B2.2. Met Punt Er Bij](#)

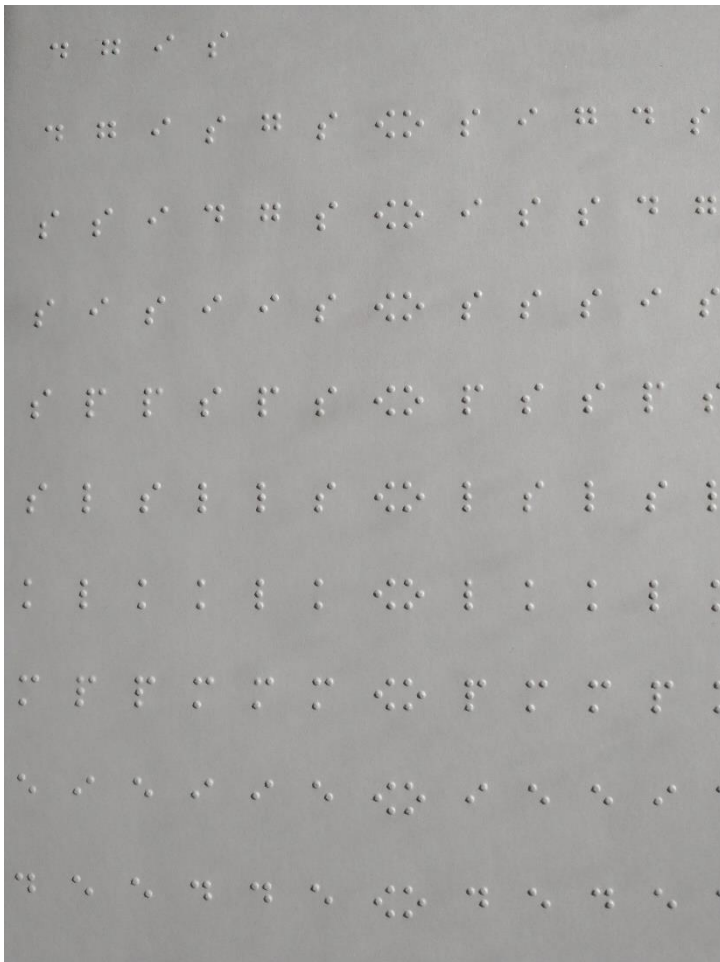
B4.4. Braillestudio

Zie bijlage [B2.3. BrailleStudio](#)

B4.5. Methode Regelovertgang junior

Voor leerlingen vanaf 8 à 9 jaar die overstappen op braille is er binnen Visio een boek gemaakt om de tweehandige regelovertgang te stimuleren. Dit boek met oefeningen heeft dezelfde braille letter opbouw als Met Punt Op Pad en Braillestudio en bestaat uit letterbladen en woordbladen waarbij gebruik gemaakt wordt van een overname teken (brailleballetje) in het midden van de regels zodat er geoefend kan worden met een regelovertgang waarbij de linkerhand de linkerhelft van de regel leest en de rechterhand de rechterhelft leest van de regels. Vanaf deze leeftijd zijn kinderen immers in staat om beide handen afzonderlijk van elkaar te bewegen, waardoor het leestempo bevorderd wordt.

Met name voor jonge leerlingen vanaf groep 5 is deze methode zeer geschikt om te gebruiken naast Met Punt Op Pad en Braillestudio en hiermee de meest optimale handbewegingen te oefenen. Dit boek is ook geschikt voor kinderen die het braille de eerste jaren met beide handen tegelijk hebben gelezen en eraan toe zijn om de optimale voortgezette leesbeweging te gaan oefenen en leren.

De handleiding en de oefenbladen zijn via Eduvip te downloaden.

B4.6 Methode Revalidatiebraille voor Onderwijs

Deze methode is bedoeld voor leerlingen van het voortgezet onderwijs en ook bruikbaar voor leerlingen in de bovenbouw van het basis of speciaal onderwijs.

NB: Deze boeken zijn vergelijkbaar met die van de zelfstudie, maar binnen onderwijs wordt de methode aangeleerd met een begeleider die een handleiding erbij heeft.

Inhoud van de doos:

Handleiding

Module 1: tasttraining

Module 2: letters

Module 3: cijfers, hoofdletters en leestekens

Pinnenblokje met 6 pinnen

Blad met braille cel

Module 1: Opbouw tasttraining:

In dit boek zijn tactiele discriminatie oefeningen en oefeningen om via de tast lijnen te volgen (zwel en braille lijnen) en daarmee de leesbeweging te oefenen.

Module 2 Opbouw lettermodule:

De zes oefenbladen per lettergroep zijn opgebouwd van eenvoudige naar steeds moeilijkere oefeningen.

bladzijde 1: Verkennen van nieuwe letters na het benoemen van de puntjes en het benoemen van de vorm. De letters staan tussen horizontale lijnen. De bladen kunnen eerst met beide handen (samen of afzonderlijk) gelezen worden waarbij zoveel mogelijk vingers op de regel mee glijden. Bij herhaling kan ook hierbij de regelovergang geoefend worden.

Bladzijde 2: Benoemen van nieuwe losse letters en vergelijken met reeds geleerde letters.

Bladzijde 3: Eerste kennismaking met woorden: eerst met en dan zonder spaties.

Bladzijde 4: Rijmrijtjes: woorden met ofwel aan het begin, ofwel aan het einde steeds een bepaalde combinatie van letters. Belangrijk is om dit blad regelmatig te herhalen zodat er een automatisme kan ontstaan in het herkennen van lettercombinaties

Bladzijde 5: Woorden met de geleerde letters.

Bladzijde 6: Zinnen met de geleerde letters.

Op bladzijde 2, 3 en 5 van elk tabblad staat ongeveer in het midden van elke regel het zogeheten overnameteken.

Module 3 Opbouw cijfers en leestekens:

Nadat alle cijfers en leestekens, waaronder hoofdletterteken zijn aangeboden, is er een oefentekst waarin al het geleerde aan bod komt.

Behalve het benoemen van de puntjes, wordt in deze methode ook uitgegaan van groepen letters die een vergelijkbare tactiele ervaring geven. Om de tekens goed naar tast vorm te kunnen classificeren, zijn in deze methode de brailletekens in de volgende 5 groepen verdeeld, waarbij alle aandacht valt op de leesbeweging van linksaf over de braillepuntjes:

1. De "kleine letters".

Deze zijn maximaal twee niveaus hoog en voelen "mager" aan. Het zijn de A, B, C, E en de I.

2. De "kussenletters".

Deze zijn twee niveaus hoog en voelen "dik" aan.

Ze zijn afgeleid van de letter G.

Het betreft de G, F, D, H en de J.

3. De "open letters".

Deze zijn drie niveaus hoog, afgeleid van de letter K.

Geheel open zijn de letters K, M, U en de X;

Gedeeltelijk open zijn de letters O, N, Z en de Y.

4. De "gesloten letters".

Deze zijn ook drie niveaus hoog, afgeleid van de letter L.

Het betreft hier de L, P, V, R, Q en de é

5. De "andere letters".

Deze horen niet bij een van de hiervoor genoemde 4 groepen. Zij zijn drie niveaus hoog en worden ook wel de "onregelmatige letters" genoemd.

Dit zijn de S, T, W en het cijferteken.

B4.7. Zelfstudie Braille

Deze methode is bedoeld voor volwassenen die thuis in eigen tempo het braille willen leren als 'zelfstudie'.

NB De boeken van deze methode zijn vergelijkbaar met de revalidatiemethode van onderwijs, met als verschil dat er geen handleiding is, maar een Daisy CD om het braille zelf te leren.

Inhoud van de doos:

Daisy CD met instructie

Module 1: tasttraining

Module 2: letters

Module 3: cijfers, hoofdletters en leestekens

Pinnenblokje met 6 pinnen/ Blad met braille cel

Uitgangspunt van de methode is dat de vorm van de braille letters en tekens wordt benoemd en niet zozeer de puntjes.

Om de tekens goed naar tast vorm te kunnen classificeren, zijn in deze methode de brailletekens in de volgende 5 groepen verdeeld, waarbij alle aandacht valt op het van linksaf benaderen van de letters:

1. De "kleine letters".

Deze zijn maximaal twee niveaus hoog en voelen "mager" aan. Het zijn de A, B, C, E en de I.

2. De "kussenletters".

Deze zijn twee niveaus hoog en voelen "dik" aan.

Ze zijn afgeleid van de letter G.

Het betreft de G, F, D, H en de J.

3. De "open letters".

Deze zijn drie niveaus hoog, afgeleid van de letter K.

Geheel open zijn de letters K, M, U en de X;

gedeeltelijk open zijn de letters O, N, Z en de Y.

4. De "gesloten letters".

Deze zijn ook drie niveaus hoog, afgeleid van de letter L.

Het betreft hier de L, P, V, R, Q en de é

5. De "andere letters".

Deze horen niet bij een van de hiervoor genoemde 4 groepen. Zij zijn drie niveaus hoog en worden ook wel de "onregelmatige letters" genoemd.

Dit zijn de S, T, W en het cijferteken.

B4.8 Punt voor punt

'Punt voor punt' is een begincursus braille voor anderstalige slechtziende of blinde volwassenen die niet of nauwelijks gealfabetiseerd zijn. De lesmethode is gebaseerd op de methode "Maréchal" welke binnen onderwijs niet meer gebruikt wordt. Punt voor punt is ontwikkeld door de vakgroepen Braille en Taal van Visio Loo Erf te Apeldoorn. De cliënten leren de letters in groepen van 5 tegelijk. Daarbij worden de makkelijkste vormen per lettergroep het eerst aangeboden. Hierdoor leert de cliënt in braille de lettercombinaties makkelijker herkennen. Bovendien raakt de anderstalige eerder vertrouwd met klankherkenning en de spelling van woorden in het Nederlands.

Meer informatie via mail naar vakgroepbraillevhle@visio.org of bel naar 0885856200

B4.9. Gepersonaliseerd braille bij Passend Lezen

Speciaal voor beginnende braillelezers en om het lezen te vergemakkelijken kun je een bestaand brailleboek uit de collectie van Passend Lezen nu in een speciaal en makkelijk te lezen, brailleformaat aanvragen. Je kunt kiezen uit de volgende mogelijkheden:

1. Enkelzijdige dubbele interlinie (enkelzijdig geprint met een witregel tussen de brailregels)
2. Enkelzijdig (enkelzijdig geprint -zonder extra witregel)
3. Dunnere braillebanden (in het midden een nietje)

Hoe werkt het?

Heb je een boek uit onze collectie uitgezocht? Stuur dan een e-mail naar

klanten@passendlezen.nl met je persoonlijke gegevens, de titel van het brailleboek, het boeknummer en één van de bovengenoemde drie mogelijkheden waarin je het brailleboek wil laten printen. Nadat je een bevestiging van de afdeling klantencontact hebt ontvangen, wordt het brailleboek binnen tien dagen kosteloos thuisbezorgd. Wil je meerdere boeken aanvragen (maximaal drie), dan kan dit ook.

Op de website www.passendlezen.nl/braillelezen kun je zoeken naar geschikte brailletitels.

Houd er hierbij rekening mee dat enkele verouderde brailletitels niet mogelijk zijn om te bestellen. Bij twijfel of vragen of het boek geschikt is, kun je altijd contact opnemen met de afdeling klantencontact via klanten@passendlezen.nl. Voor Gepersonaliseerd braille mag het brailleboek uit niet meer dan tien braillebanden bestaan. In de titeldetailgegevens kun je zien uit hoeveel banden een boek bestaat. De braillebanden worden in één lading toegestuurd. Houd er rekening mee dat afhankelijk van de mogelijkheid die je kiest, het aantal braillebanden verviervoudigt.

Heb je vragen? Stuur dan een email naar klanten@passendlezen.nl

B4.10 Observatielijst leestechneik revalidatie braille

Zie bijlage [B3.2Observatielijst leestechneik van voortgezet braillelezen \(en revalidatiebraille\)](#)

De observatielijst voor revalidatie braille is namelijk dezelfde lijst als die voor voortgezet braille.